

RINGERIKE KOMMUNE
Postboks 123 Sentrum
3502 HØNEFOSS

Saksbehandler, innvalgstelefon
Mabel Katrine Trovum, 22003589

Dette brevet er fra Statsforvalteren som
frem til 31.12.2020 het Fylkesmannen

Tilbakemelding på egenkontrollrapport for avløpssektoren for rapporteringsåret 2020 - Ringerike kommune

---

Ringerike kommune har rapportert mangelfullt for rapporteringsåret 2020. Dette er å regne som et avvik fra krav i tillatelsen, og vi forutsetter at kommunen rapporterer fullstendig ved neste års rapportering.

Rapporteringskjema for 2021 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2022.

Vi viser til egenkontrollrapport og årsrapport for Ringerike kommune sitt avløpsnett og Monserud renseanlegg og slambehandlingsanlegg.

Avløpsnett til Monserud renseanlegg

Ringerike kommune har rapportert at avløpsnettet til Monserud renseanlegg har 8 installerte regnvannsoverløp og 60 installerte nødoverløp. Dere har rapportert at det har vært 208 tilfeller med regnvannsoverløp og 266 tilfeller med nødoverløp i 2020. Snitt driftstid per regnvannsoverløp var 1,5 timer og 1112 timer for nødoverløp.

I vårt skjema for årsrapportering har dere ført opp 28 koordinatfestede nødoverløp. Dette samsvarer ikke med antall overløp rapportert via Altinn, og vi ser på dette som ufullstendig rapportering. Dette ble også påpekt ved fjorårets rapportering, og vi ba dere om å koordinatfeste alle overløp ved rapporteringen for 2020, også selv om overløpet ikke hadde vært i drift i rapporteringsåret. Da dette ikke er gjort i år heller, er dette å anse som et avvik.

For de 28 nødoverløpene dere har ført opp i årsrapporten, har dere beregnet at over 143 146 m³ forurenset avløpsvann ble sluppet ut via overløp på avløpsnettet i 2020. Dere har beregnet at dette tilsvarer over 377 kg fosfor. Til sammenligning rapporterer dere at Monserud renseanlegg slapp ut 276 kg fosfor via rensed avløpsvann i 2020.

Monserud renseanlegg

Det er for 2020 rapportert at Monserud renseanlegg har mottatt og behandlet 3 100 817 m³ avløpsvann og at 20 000 m³ har gått i overløp ved renseanlegget. Til sammenligning gikk 621 m³ i overløp i 2019. Avløpsvannet i overløp utgjør 0,64 % av alt vann inn til renseanlegget. Mengde avløpsvann i overløp er større enn ved noe tidligere rapporteringsår. Dere skriver at mengden i overløp relateres til utfordringer med driftskontrollanlegg i oppstartsfase.

Videre skriver dere at mengden i overløp er beregnet og ikke målt. I vedlagt årsrapport fra Rambøll beskrives det at det grunnet oppstart av nytt anlegg på Monserud har vært tekniske utfordringer knyttet til registrering av overløp. Derfor er det gjort en beregning av den totale overløpsmengden og resultatet viser at den utgjør mellom 16 000 og 20 000 m³. Vi forutsetter at kommunen får orden på overløpsmålingen og at denne er i tråd med akkreditert prøvetaking.

Enkeltprøvene viser at Monserud renseanlegg klarer sekundærrensekravene i forskriften for KOF_{CR}. For BOF₅, er det 3 av 24 enkeltprøver som ikke overholder verken rensegrad på minst 70 % eller maksimalt innhold på 25 mg O₂/l. Dette betyr at anlegget akkurat overholder rensekravene for BOF₅ i rapporteringsåret, da forskriften tillater at tre av enkeltprøvene ikke overholder kravet. Etter etablering av ny del, viser imidlertid enkeltprøvene at rensegraden har økt noe. Statsforvalteren ser positivt på at oppgraderingen har medført bedre rensing av organisk materiale. Monserud renseanlegg klarer tillatelsens rensekrav for fosfor på 95 %, med en beregnet årsmidlet rensegrad på 98 %.

I 2019 var dimensjonerende kapasitet på 24 000 pe (BOF₅) og maksukebelastningen for pe (BOF₅) var målt til 63 430. I løpet av 2020 er det etablert og satt i drift ny del med kapasitet på 24 000 pe (BOF₅). Monserud renseanlegg har dermed rapportert at dimensjonerende kapasitet for pe (BOF₅) er 48 000 i 2020. I 2020 er det rapportert å være 21 253 personer tilknyttet renseanlegget. Maksukebelastning i 2020 er målt til 56 551 pe (BOF₅), som er mye høyere enn dimensjonerende kapasitet. Monserud renseanlegg klarer rensekravene sine i 2020, men for BOF₅ er dere tett opp mot å ikke klare kravet. Vi presiserer derfor at det er viktig at Ringerike kommune ikke tillater påslipp til renseanlegget som gjør at kravene i utslippstillatelsen ikke kan overholdes.

Monserud renseanlegg har i løpet av 2020 tatt seks inn- og utløpsprøver som er analysert på tungmetaller. Statsforvalteren ser at Monserud renseanlegg har høye innløpsverdier for tungmetaller (arsen, sink og kadmium) sammenlignet med hva man kan forvente ut fra antall tilknyttede innbyggere. Kobber har spesielt høye verdier da analysene viser konsentrasjoner med middelvei på 56 mg/L inn i renseprosessen. Gjennomsnittet for alle anleggene i Oslo og Viken ligger på 29 mg/L.

Monserud slambehandlingsanlegg

Monserud slambehandlingsanlegg har i 2020 mottatt og behandlet 1 371 tonn avløpsslam (TS). Anleggets kapasitet er oppgitt til å være 2 844 tonn. Alt behandlet slam er brukt til jordbruksarealer og jordprodukter.

Dere har rapportert at det i 2020 ble produsert 613 107 normalkubikkmeter biogass, hvorav 50 000 normalkubikkmeter ble faklet, 228 840 ble brukt til å produsere elektrisitet og 334 267 normalkubikkmeter gikk til interne formål.

I fjor kommenterte vi at verdien av kadmium, kvikksølv og nikkel hadde økt betraktelig de siste årene. Verdiene for disse tungmetallene har i 2020 avtatt noe igjen. Analyser på slam ligger under

grenseverdien for tungmetaller for disponering av slam på jordbruks- og grøntareal (kvalitetsklasse 0, I eller II).

Konklusjon

Ringerike kommune har rapportert mangelfullt for 2020 da oversikt over koordinatfestede overløp ikke er fullstendig. Dette ble også påpekt i fjor og er å anse som et avvik fra krav i tillatelsen. Vi forutsetter at kommunen rapporterer fullstendig ved neste års rapportering.

For oppdatert informasjon om rapporteringskrav og metode viser vi til veileder for egenkontrollrapporteringen for avløp, som er tilgjengelig på:

<https://www.miljodirektoratet.no/verktoy/skjema/arlig-rapportering-for-avlop/>

Veileder for egenkontrollrapportering for bioavfall og slam er tilgjengelig på:

<https://www.miljodirektoratet.no/skjema/bioavfall-slam-rapportering/>

Rapporteringsskjema for 2021 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2022. Vi minner om at årsrapportering til Statsforvalteren skal legges som vedlegg i Altinn. Skjema for årsrapportering finnes i vårt skjemabibliotek:

https://www.statsforvalteren.no/siteassets/fm-oslo-og-viken/skjema-og-tjenester/miljo-og-klima/avlop---arlig-rapportering/rapporteringsskjema_endelig_oppdatert_statsforvalteren.docx

Egenrapportens data om årlige utslipp for renseanlegg vil bli lagt ut på nettstedet «Norske Utslipp» i juni 2020. Se <https://www.norskeutslipp.no/no/Avlopsannlegg/?SectorID=100>

Med hilsen

Hilde S. Skålevåg
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Mabel Katrine Trovum
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Ringerike kommune v/ Ruben Knive